

KLYY

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys r.y.

Tiedote 34 vsk. nro 4 • marraskuu 2014

Tervetuloa
vuosikokoukseen!

sivu 5

LUONNONKALENERIT
MYYNNISSÄ

SIVU 4

KLYY:n toimitilalla
avoimet ovet!

sivu 4

Valkoposkianhia Merilahdessa.

Kuva: Kaarina Heiskanen

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys r.y.

Kuopion museo, Kauppakatu 23, 70100 Kuopio

KLYY:n hallitus:

Puheenjohtaja: Paula Hyvönen, Lakkapolku 2 K, 70280 Kuopio, puh. 040 730 7606, paula.hyvonen@fimnet.fi

Varapuheenjohtaja: Tarja Laatikainen, Ruuskalantie 101, 71800 Siilinjärvi
tarja.laatikainen@elisanet.fi, 0400 665 271

Sihteeri: Juha Poutanen, Aapatie 20, 70780 Kuopio, jhptn757@gmail.com, puh. 050-597 9613

Muut jäsenet:

Helvi Heinonen-Tanski, Sammakkolammentie 1 B 17, 70200 Kuopio, puh. 040-571 8562

Olavi Raatikainen, Tammirannantie 11 A 9, 70910 Vuorela, puh. 040-550 5971

Miia Komulainen, klyy.toimitus@gmail.com, puh. 0400 846 583

Eerikki Rundgren, Kermatie 25 B 6, 70780 Kuopio, puh. 050 326 4816

KLYY:n taloudenhoitaja, jäsenrekisteri ja osoitteenmuutokset :

Pekka Tenhunen, Koivulahdentie 176 B, 71210 Tuusjärvi, puh. 044 289 2220,
sähköposti: KLYY@mbnet.fi

KLYY:n tilinumero: FI63 4787 1020 0553 22, HELSFIHH

KLYY:n kotisivu: www.sll.fi/pohjois-savo/klyy **Facebook:** www.facebook.com/KLYYry

KLYY:n sähköpostilistalla saat sähköpostiisi uusimpia viestejä ajankohtaisista aiheista.

Liittyminen käy helposti: ilmoitat itsesi listalle lähettämällä viestin osoitteeseen tarja.laatikainen@elisanet.fi. Jos sinulla itselläsi on jotakin listalla tiedotettavaa, lähetät sen osoitteeseen klyy-l@lists.uef.fi (lukuohje: [klyy väliviiva ä l at lists piste uef piste fi](mailto:klyy-vaiviiva_äl_at_lists_piste_uef_piste_fi)).

Pesä:

Kirkkokatu 35, 70100 Kuopio
Pesä toimii KLYY:n ja jaostojen arkistotilana sekä Pohjois-Savon luonnonsuojelupiirin toimipaikkana. Luonnonsuojelupiirin postit Pesän osoitteeseen!

Pesän päivystysajat: maanantai ja torstai klo 13–17 (ei kesä-elokuussa).

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiirin aluesihteeri Marja Tenhunen:

Pesän puhelin/faksi (017) 262 3811, sähköposti: pohjois-savo@sll.fi.

KLYY-tiedote

[klyy.toimitus\(at\)gmail.com](mailto:klyy.toimitus(at)gmail.com)

Toimittaja Miia Komulainen, puh. 0400 846 583,

sähköposti: [klyy.toimitus\(at\)gmail.com](mailto:klyy.toimitus(at)gmail.com). Materiaalia otetaan vastaan mieluiten sähköpostitse. **Tiedostomuodot:** tekstiit Word (doc, docx), OpenOffice (odt), rtf tai txt, kuvat jpg.

Tiedote jaetaan KLYY:n jäsenille jäsenmaksua vastaan. Vuosittain ilmestyy neljä KLYY-tiedotetta. **Seuraavan tiedotteen dead line 3.2.2015.**

Lehden kuvat ovat Miia Komulaisen ottamia, ellei toisin mainita.

Ilmoitushinnat: 1/1 sivu 100 e, 1/2 sivu 50 e, 1/3 sivu 40 e, 1/4 sivu 25 e. Värlisä 50 e.

Paino: KIRJAPAINO ARSMAT OY, painosmäärä 1400 kpl, ISSN 0780-251X

KLYY:n puheenjohtajalta

Paula Hyvönen

Hyvä Luonnonystävä,

ilmassa näyttää olevan kahdenlaista ilmastonmuutosta, todellista ja poliittista. Jälkimmäisestä esimerkkinä ovat soidensuojeluohjelman hidastaminen, susien uhanalaisuuden kyseenalaistaminen ja tulossa oleva koskiensuojelulain avaus.

Mikä on susien todellinen määrä ja mikä on susien oikea määrä? Miten ihminen ja susi mahtuisivat elämään sovussa tässä harvaanasutussa maakunnassa? Miten ihmisessä syvällä elävä susipelko ja -viha saadaan lientymään? Miten voidaan taata susikannan säilyminen elinvoimaisena? Mikä on ongelmasusi, miksi ja ongelma kenelle?

Kuva: Pekka Tenhunen

Tämän viikon susipaneeli ei antanut vastausta näihin kysymyksiin eikä se myöskään lieventänyt vastakkainasettelua ja asenteita. Tilaisuuden, jonka järjestäjinä olivat metsästäjät ja kennelpiiri, pohjalta on tarkoitus tehdä yhteinen kirjallinen selvitys sekä yhteinen esitys susikannan tervehdyttämiseksi alueellamme. Tämä oli kirjattu tilaisuuden tavoitteeksi kutsussa. Tästä tavoitteesta herää heti pari kysymystä – Kenen kanssa yhteinen? Selvitys mistä? Mitä tarkoitetaan susikannan tervehdyttämisellä?

Järjestävän tahojen viesti oli yksimielinen siitä, että piha- tai ongelmasudet tulee saada ampuu paikallisella päätöksellä. Mutta miksi sudesta tulee piha- tai ongelmasusi? RKTL:n edustaja kertoi sudesta, joka tuli pihaan talipallon houkuttelemana. Tämä on aina enemmän tai vähemmän nälkäisen suden normaalia käyttäytymistä. Kun se kerran on pihasta löytänyt syötävää, palaa se fiksunä eläimenä uudestaan helpon ruuan perässä. Jokainen koiranomistaja tietää, että koira oppii kerrasta tämän kaltaiset asiat. Metsästäjien keskuudessa elää käsitys, että susi on menettänyt pelkonsa ihmistä kohtaan syystä, että sutta ei ole metsästetty. Toinen selitys voisi olla se, että useimmassa pihassa on jotain, joka hajullaan houkuttelee sutta ja erityisesti jos salametsästäjä on tappanut lauman alfanaaraan, hajonneen lauman nuoret sudet ovat ”eksyksissä” ja hakeutuvat helpon ruuan perässä pihoihin. Tätä helppoa ruokaa voi olla esimerkiksi tallipallo, koiran ruokakuppi, talousjätteet, tuotantotilojen moninaiset hajut.

Susipaneelin paras anti minulle oli se, että sai kurkistaa vastapuolen ajatusmaailmaan. Toisaalta on helppo ymmärtää metsästäjää, joka on menettänyt koiransa suden suuhun, mutta toisaalta koiraihminen luulisi olevan helppo ymmärtää suden käyttäytymistä. Parhaat puheenvuorot kuultiin Riistakeskuksen, RKTL:n ja poliisin taholta. Poliisi kuulutti luottamuksen rakentamista puolin ja toisin.

Luonto-liiton susiryhmän tavoitteena on saada maahamme kestävän susikannan kestävä kansa. Siinäpä meille luontoihmiselle haastetta ja tavoitetta tässä susivihassa rypevässä maakunnassa.

Talvea ja lunta odotellessa

Paula

VUODEN 2015 LUONNONKALENTERI ILMESTYNYT

Upeat valokuvat ja **Seppo Vuokon** asiantuntevat tekstit kertovat tuttuun tapaan ajankohtaisista luonnon tapahtumista. Kalenteria saa myös ruotsiksi, saksaksi, englanniksi, ranskaksi ja venäjäksi. Se on siis loistava lahja myös ulkomaille. Lähetä pala kauneinta Suomea ja ilahduta ystäviäsi ympäri maailmaa. Samalla kerrot, että luonto on sinulle tärkeä.

Kalenterissa on entisten vuosien tapaan suomen- ja ruotsinkielisissä painoksissa viralliset juhla- ja nimipäivät ja tilaa myös omille merkinnöille.

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri myy kalentereita Kuopiossa Pesällä (osoite Kirkkokatu 35, auki maanantaisin ja torstaisin klo 13–17) **jäsenhintaan 12,00 e**. Postituskuoren hinta on 1,80 e/kpl. Pesällä on saatavana suomen-, englannin- ja saksankielisiä kalentereita.

Jos haluat varmistaa kalenterin saannin tai tilata muunkielisiä kalentereita, ota yhteyttä aluesihteeriksi Marja Tenhuseen tekstiviestillä p. 040-7236213 tai sähköpostitse marja.tenhunen@mbnet.fi ja kerro tilaustoihinesi. Voit myös soittaa tilauksesi Pesän päivystysaikoina ma ja to klo 13–17 p. 017-262 3811.

Kun ostat piirin tilaamia kalentereita, tuet samalla paikallista toimintaamme ja kun noudat kalenterit itse, säästät postikulut.

POSTIKORTTEJA KUOPION LUONNOSTA

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys (KLYY) myy Kuopion luontoa eri vuoden aikoina esitteleviä **postikortteja** hinta 1 e/kpl. Saatavana myös 5 euron hintaista, vuosi sitten ilmestynyttä 8 kortin sarjaa, johon kuuluvat Taviokuurna, Talvimaisema Konttilasta, Sinitäinen, Puijo ja Superkuu, Isojokikorento, Lehtoneidonvaippa, Pisan kelopuut ja Revontulet Haminalahdella.

Uutena myyntituotteena on saatavana myös kauniita Suomen Luonnonsuojelun Säätiön **suruadresseja**, joiden aiheena ovat suruvaippaperhonen (Aaro Hellakosken runoteksti) tai kuikka (Eeva Kilven runoteksti), sekä tekstittömät sisälehdet. Adressien hinta on 15 e.

AVOIMET OVET, GLÖGIÄ JA PIPAREITA

Tervetuloa tutustumaan toimitilaamme, Pesään, Kirkkokadun ja Käsityökadun kulmaan. Pidämme **avoimet ovet** torstaina **4. joulukuuta klo 13 – 19**. Tule nauttimaan glögiä ja pipareita ja tuo ystäväsiin mukaan! Samalla voit hankkia kätevästi ensi vuoden luonnonkalenterin ja kortteja joulupostiin.

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry:n SYYSVUOSIKOKOUS

maanantaina 17. 11. 2014
klo 18.00

Kuopion museon kokoushuoneessa
(Kauppakatu 23, käynti pihan puolelta)

Kokouksessa käsitellään sääntöjen mukaiset syysvuosikokouksen asiat.

Kuva: Jorma Knuutinen

Loukkuvuoren maisemia kansallispuistossa.

Syysvuosikokouksen jälkeen nähdään ja kuullaan tunnelmia uudesta Etelä-Konneveden kansallispuistosta!

Asiantuntijoina **Risto Palokangas** ja **Jorma Knuutinen** Sisä-Savon luonnonystävistä.
Kuvaesitys vie meidät kansallispuiston kauniiden maisemien keskelle.

Suomen uusin kansallispuisto on Savossa, mutta se on monille vielä tuntematon

Etelä-Konnevedelle, Savon ja Keski-Suomen rajamaille, perustettiin maamme uusin, järjestyksessään 38. kansallispuisto. Monivuotinen valmistelutyö huipentui näyttäviin avajaisiin syyskuun alkuviikkoina.

Puistoalue sijoittuu Rautalammin ja Konneveden kuntien alueelle. Pohjoissavolaiset luonnonystävät ehdottivat jo 1990-luvulla kansallispuistoa tälle kirkkaiden vesien, jylhien kallioiden ja monimuotoisen saariston muodostamalle kokonaisuudelle, joka on monelle jäänyt hiukan tuntemattomaksikin. Kunnallisat eivät tuolloin kuitenkaan innostuneet ajatuksesta.

Mutta nykyään on ollut toisin. Kun ympäristöministeriö järjesti pari vuotta sitten eräänlaisen kehumiskilpailun siitä, minne Suomessa vielä voisi perustaa kansallispuiston, molemmat kunnat ajoivat asiaa uutterasti suuren yksimielisyyden hengessä. Niinpä Etelä-Konneveden alue selvisi kymmenien ehdokkaiden kisailun voittajaksi.

Pekka Tenhunen

Yhteystiedot:

Lintuyhdistys Kuikka, c/o Kuopion museo, Kauppakatu 23, 70100 Kuopio
Verkkosivut: www.lintuyhdistyskuikka.net, hallitus@lintuyhdistyskuikka.net
Pj Mikko Pärssinen, 040 9674008, mikko.parssinen123@gmail.com

Katso liittymiset kotisivuilla tai soita puheenjohtajalle. (Jäsensihteeri vaihtuu)

Jäsenmaksut 2014: varsinaiset jäsenet 25e, nuoret alle 18 v. 13e, perhejäsenet 5e, kannattajajäsenet 120e.

Puheenjohtajalta

Loppusyksy on yksi hienoimmista vuodenaajoista, josta kannattaa nauttia sen sijaan, että odottelisi kevään tuloa jo nyt. Metsät ovat jo hiljaisia, talveen valmistautumista sekä kesästä luopumista tehdään pään sisä- ja ulkopuolella. Tätä luopumista korostavat pehmeät värisävyt ja hiljainen tiikkusade. Ulkoiluun on hyvät kelit, kunhan vain pääsisi valoisaa aikaan ulos. Luulen, että jos elämäämme kuuluisi mahdollisuus viettää syksyisinkin valoisa aika ulkona eikä loisteputkien valossa toimistossa, olisi kaamosmasennuksesta kärsiviäkin huomattavasti vähemmän. Olen yrittänyt järjestää itselleni arkisinkin pieniä hetkiä, jolloin pääsen metsään valoisassa. Keskustan vieressä, Vuorilammella tai Puijolla, saa kulkea kuin isommassakin erämaassa näkemättä toisia ihmisiä.

Saapuva talvi ja loppusyksy ovat näiden pienien pysähdysten myötä muuttuneet masentavasta loskasta hienoksi ulkoiluajaksi. Nyt kannattaa viimeistään kaivaa kumpparit esiin ja suunnata metsään ja pihojen lintulautojen luokse, jotka loppusyksystä tarjoavat toisinaan eksoottisempaakin nähtävää. Ainakin Pähkinänakkeleilla on voimakas vaellus meneillään. Pohjois-Savossakin on nähty joitakin vaelluksella olevia nakkeleita, jotka löytyvät parhaiten lintulautojen liepeiltä nimensä mukaista ravintoa haalimassa. Linnun tunnistaa siniharmaasta selästä, rosvenaamiosta ja siitä, että se on ainoa meillä esiintyvä lintu, joka pystyy kiipeämään puunrunkoa pää alaspäin. Lisäksi pihlajat odottavat marjoihin taviokuurnien ja tilhien parvia, jotka ovat pääosin vasta matkalla Savoan.

Pimeän laskeutuessa kannattaa avata tietokone ja viedä päivän lintuhavainnot **Tiiraan** muidenkin nähtäväksi sekä tutkimuksen ja suojelun tukijalaksi. Sitten voikin käydä ihastelemissa uusia hienoja kotisivujamme, joita viimeistellään valmiiksi sisällön osalta tänä vuonna. Sivut löytyvät osoitteesta www.lintuyhdistyskuikka.net.

Ulos ja Nakkeleita etsimään!

Mikko Pärssinen

Lintuyhdistys Kuikan tapahtumakalenteri:

29.11. Talvikisa klo 7-16. Kisasarjat ovat Ekosarja, Perussarja (innokkaille autoilijoille) ja Alue-Ekosarja, jossa pisteitä saa myös lajimäärästä. Tarkemmat säännöt löytyvät kotisivuilta. Ilmoittautuminen viimeistään 25.11. mennessä Kuikkalistalle tai Eelis Rissaselle, elmeri.rissanen@dnainet.net.

Tiedustelut Eelis 050 5699091. Kisuilosten purkutilaisuus / pikkujoulu Kuopion museon kokoushuoneessa klo 18–21. Tarjolla pientä iltapalaa.

24.–25.1.2015 Osallistu omalla pihallasi!
Katso ohjeet www.pihabongaus.fi.

4.2. – 18.4.2015 Lintukurssi aloittelijoille Kuopion kansalaisopistossa yhteistyössä Kuikan kanssa. Teoriatunnit Puisto-kartanossa ke 17.30 - 19.30 ajalla 4.2.- 25.3. ja kevätretki 18. tai 19.4. (retkipäivä sovitaan kursseilla).

Opetellaan tunnistamaan tavallisimpia lintuja ja niiden ääniä. Tutustutaan lintuharrastuksen välineisiin, kirjoihin ja internet -sivustoihin sekä Pohjois-Savon parhaimpiin linturetkikohteisiin. Osallistujat saavat runsaasti opiskelumateriaalia ja lehtiä. Kurssimaksu 45 €. **ILMOITTAUDU www.kansalaisopisto.kuopio.fi** tai puh. 017 184 711. Tiedustelut kurssin opettaja Asta Lähdesmäki, 050 5623935.

Seuraa kotisivujemme kalenteria, tapahtumia voi tulla lisää!

DamNation-dokumenttielokuva

TEKSTI: Paula Hyvönen

Olin Helsingissä sattumalta juuri sinä päivänä, kun DamNation-dokumenttielokuva esitettiin Rakkautta & Anarkiaa –festivaaleilla. **Jasper Pääkkönen** innokkaana perhokalastajana ja virtavesien kalojen puolustajana oli tuonut filmin Suomeen. Tilaisuuden alussa oli Jasperilla ja dokumentin ohjaajalla **Travis Rummelilla** puheenvuoro ja filmin lopussa oli vapaita puheenvuoroja vesivoimasta, sen ympäristö-vaikutuksista erityisesti virtavesien kalojen tuhoon.

DamNation-elokuva on vahva puheenvuoro patojen purkamisen ja kalateiden entisöimisen puolesta. Se kertoo, miten suhtautuminen vesivoimaan on muuttumassa Yhdysvalloissa, ja toivottavasti sama nähdään meilläkin niin, että Kollaja ja Vuotos haudataan lopullisesti ja jo rakennetun vesivoiman hyötyjä ja haittoja arvioidaan uudestaan.

Kemijoki oli aikanaan maailman paras lohijoki, jonka kosket on melko tarkkaan hyödynnetty energiakäyttöön. Jasper Pääkkönen on ansiokkaasti nostanut esiin vesivoiman rakentamisen haitat, ja mahdollisuudet niiden korjaamiseen mm. lisäämällä istutuksia, tekemällä kalaportaita ja jopa pieniä patoja purkamalla. Tästä jälkimmäisestä esimerkkejä on Helsingin Vanhankaupunginkosken ja Heinäveden Palokinkosken padot. Näiden molempien koskien vapauttamiseksi on jo ryhdytty toimiin, ja Palokin vapauttamiseksi pohjoiskarjalaiset ja savolaiset luonto-, kalastus- ja matkailujärjestöt voisivat lyöttäytyä yhteen.

Puheenvuoroissa filmin esityksen jälkeen kokouksen toisinajattelija **Pertti Salolainen** kertoi, että vaalien jälkeen uhkaa koskiensuojelulain ottaminen, joten luontoihmisten tulee olla valppaana. Kun katsoo Kemijoki Oy:n hallituksen poliittisia edustajia, löytyy sieltä nykyinen ja entinen ympäristöministeri. Tässä on jo saatu esimakua soidensuojeluohjelman etenemisen hidastamisella. WWF:n edustaja lupaisi, että WWF kysyy valiehdokkaiden mielipidettä koskiensuojelulaista.

Pohjois-Savon Sieniseura

Sieniseuran kuulumisia myös seuran Facebook –sivulla:

<https://www.facebook.com/groups/187341181385548/>

Ryhmä on suljettu, mutta jäseneksi pääsee pyytämällä mukaan.

Sivustolla on viime hetken muutokset tapahtumiin. Seuran nettisivut löytyvät: <http://www.sll.fi/pohjois-savo/klyy/pohjois-savon-sieniseura>

Tulevia tapahtumia:

19.11 klo 18

Syyskokous Kuopion Museon kokoushuoneessa, esillä sääntömääräiset asiat

Talviaika

Sieninäytteiden sekä -valokuvien järjestelyä ja sienireseptien kokeilua

Maaliskuu

Kevätkokous Kuopion Museon kokoushuoneessa.

Kuukauden sienet <http://www.sll.fi/pohjois-savo/klyy/pohjois-savon-sieniseura/kksieni>

Lokakuun sienet oli **viiruvalmuska** (kuva: Jarmo Immonen) (*Tricholoma portentosum*)

Marraskuun sienet lienee **kuusilahokka** (*Hypholoma capnoides*), hyvä ruokasieni sekkin. Käykää tarkistamassa sieniseuran sivuilta marraskuussa.

Sieniruokasanastosta: **Ryöppääminen** = ruoka-aineen nopea keittäminen (kiehauttaminen). Tänä vuonna on monessa lehdessä sotkettu keittäminen ja ryöppääminen keskenään. Korvasieniä edelleenkin keitetään 2 kertaa 5 minuuttia välillä vettä vaihtaan ja huuhdellen molempien keittokertojen jälkeen. Ei ryöpätä, kuten valitettavan monessa lehdessä on mainittu.

Kuulumisia:

Sienipäivät pidettiin Mikkelin Anttolanhovissa. Päivät onnistuivat tosi hyvin, Anttolanhovi paikkana oli mahtava ja sääkin suosi meitä aurinkoisilla päivillä. Saimme kovasti kiitosta järjestelyistä ja ruoat olivat erinomaisia. Sieninäyttelyynkin löytyi lajeja runsaasti. Me järjestäjät riehaannuimme esittämään ohjelmaakin juhlapäivällisillä ja yleisöllä ainakin näytti olevan hauskaa. Seuraavat sienipäivät pidetään vuoden päästä Tampereella.

Sieniseura oli mukana luonnontieteellisen museon sieninäyttelyssä 3.9. Kansa kävelee - tapahtumassa 21.9. oli runsaasti sieninäyttelyymme tutustujia ja lajejakin löytyi kolmisenkymmentä.

Sienisyksy alkoi hivenen myöhässä ja ainakin paikoittain suppilovahverosato oli niukka. Sienineuvontaan eniten kuvallisia kyselyjä tuli **lakritsiroukusta**, jota luultiin **kalvas-** **haaparoukukseksi**.

KUOPION SIENIVIIKOT – HERKKUJA, REIPPAITA RETKIÄ JA LAJIRIKKAUTTA

Teksti: Mari Wikholm. Kuva: Jukka Tuononen

Kuopion luonnontieteellisen museon ja Pohjois-Savon sieniseuran järjestämä **Kuopion Sieniviikot** –tapahtumakokonaisuus keräsi huimat 1200 osallistujaa 17.8.–4.9.2014 välisenä aikana. Sienet siis todella kiinnostavat kaupunkilaisia! Monipuolisesta ohjelmasta löytyi niin sieninäyttelyitä, opastettuja retkiä kuin sieniruokien maisteluakin.

Jo sieniviikkojen avajaistapahtuma yllätti valtavalla suosiollaan. Kuopion museoon 17.8. perustettu pop-up-ravintola ”*Herkuttele villi-sienillä*” houkutteli jopa sata ruoka-vierasta, moninkertaisesti odotettua enemmän. Suuren suosion vuoksi kaikki sieniherkut loppuivat noin tuntia ennen ilmoitettua sulkemisaikaa.

Sieniviikot jatkuivat tietoisuilla, joita kerääntyi kuuntelemaan yhteensä viitisenkymmentä kiinnostunutta. ”Sienissä on paljon muutakin hyvää kuin herkullinen maku”, totesi **Kirsti Eskelinen** *Terveelliset ruokasienet* –luennollaan. Ruokasienet ovat tutkitusti oikeita vitamiini- ja mineraalipommeja, joiden syöminen parantaa vastustuskykyä – saattavatpa ne ennaltaehkäistä flunssapöpöjäkin.

Monia syötäväksi kelpaamattomia sienisiä voi puolestaan käyttää vaikkapa villalangan värjäämiseen. **Marja-Liisa Aho** järjesti sienivärjystä esittelevän työnäytöksen Korttelimuseon pihalla. Veriseitikkiliemi tekee langoista upean syvänpunaisia.

Eniten osallistujia keräsivät odotetusti sieninäyttelyt. Korttelimuseossa 3.-4.9. järjestetyssä Suuressa Sieninäyttelyssä oli parhaimmillaan esillä jopa 107 eri sienilajia. Etenkin koululuokat hyödynsivät tehokkaasti mahdollisuuden sienilajien opettelemiseen. Puijo liikuttaa –tapahtumaan 31.8. järjestetty pieni näyttely ja sienineuvontapiste saavuttivat satoja ulkoilijoita. Kaikkiaan sienten monimuotoisuuteen perehtyi yli 1000 näyttelyvierasta.

Metsähallituksen näkötorni Pisan vuorella otettiin käyttöön

TEKSTI: Olavi Raatikainen, KUVA: Juha Poutanen

Pisan vuoren alueelta on hienot maisemat, jotka innoittivat jo yli sata vuotta sitten kapuamaan vuorelle ihailemaan upeita järvi- ja vaaramaisia korkeimmalla kohdalla sijaitsevasta näkötornista. Alueella on myös yli 400 vuotta vanhaa historian havinaa kallioon hakattujen Täyssinän rauhan rajamerkkien muodossa. Rajamerkkien vieressä on KLYY:n omistama pieni suojelualue.

Pisa on sopiva kohde päiväretkeilyyn, sillä matka Lastukosken parkkipaikalta vuorelle on n. 2,6 km ja lyhyempi matka Salmenpellon parkkipaikalta n. 1,6 km. On syytä varautua siihen, että loppumatka Pisan laelle on varsin jyrkkää nousua. Kapuamista helpottaa uudet loppunousua helpottavat portaat. Pisan laelta voi jatkaa 1,3 km päässä olevalle luolalle (*Pirunkellari*) ja sieltä jatkaa halutessaan takaisin Lastukosken parkkipaikalle (Lastukosken parkkipaikalta alkava Pisan kierros on n. 8,5 km).

Kävimme **Juha Poutasen** kanssa Pisalla 11.10. tutustumassa torniin Metsähallituksen järjestämän retken yhteydessä. Sää oli erittäin pilvinen eikä kiikarilla nähnyt mitään kauemmaksi.

Uudet reittiopasteet ovat mukavan näköiset ja hyvin maisemaan sopivat. Polkujen risteyksissä kannattaa tarkkailla, ettei vahingossa mene väärälle reitille. Näin kävi minulle kun en jostain syystä havainnut risteyksen toista viittaa. Perille kuitenkin pääsin alueella olevan Näköalapaikan kiertotien kautta. Sieltä kannattaa kuitenkin palata samaa reittiä varsinaiselle näkötornille menevälle polulle.

"Pisa on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jossa pyritään vanhojen metsien säilyttämiseen. Alueeseen sisältyy myös rauhoitettu, Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry:n omistama 1,5 ha:n alue. Luonnonsuojelualue on myös osa rantojensuojeluohjelmaa."

Lähde: www.luontoon.fi/pisa

”Jumalauta, ei ryskyen sorruta suolla..”

...vaan verkkaan mennään, meltona taipuvi rauta”. Näin kirjaili Eino Leino satiirisessa runossaan ”Sen tottumus tekee” toista sataa vuotta sitten. Viesti oli, että sietämättömiäkin oloja vain opitaan sietämään ja pitämään luonnollisina. Sopeudutaan pikkuhiljaa, ei kuulu romahduksia eikä rysähdyksiä, ja kuin huomaamatta päädytään tilanteisiin, joita vielä muutamaa vuotta aiemmin olisi pidetty mahdottomina.

Eino Leinon runon kirvoitti sortovuosien poliittinen tilanne. Muunneltavat muunnellen, olemme saaneet tottua nyky-Suomessakin viime vuosina monenlaiseen. Esimerkiksi energiapolitiikkaa seurattessa syntyy omituinen ”déjà- vu” elämys – tämän olen nähnyt ennenkin.

Ydinvoimasekoilut olisivat jo oman, moniosaisen romaanisarjansa ansainneet. Vesivoiman osalta pohjoisen keinoallashankkeita kaivetaan koipussista. Vuotoskin hyppää haudastaan kuin jo seivästetyksi luultu vampyyri. Turpeen energiakäyttöä on kiirehditty tukemaan veroratkaisuin oitis vihreiden lähdettyä hallituksesta, ja – turpeesta puheen ollen – uusi ympäristöministeri, **Sanni Grahn-Laasonen** suurin piirtein ensimmäisenä virkatoimenaan pysäytti jo pitkälle työstetyn soidensuojeluohjelman.

”Vastakkainasettelun aika on ohi!” oli takavuosina kokoomuksen poliittinen iskulause. Ei siis enää ole mitään työntekijöiden ja työnantajien ristiriitoja, vaan edut ovat yhteiset, ja irtisanottukin oppinee olemaan ylpeä uhristaan yhteisen isänmaan hyvinvoinnin eteen. Myös ympäristöasioissa katsottiin aatteilun loppuneen. Ollaan ”järkivihreitä” eli tehdään kaikkien kannalta hyviä ratkaisuja

sortumatta mihinkään vouhasteluun ja ylenpalttiseen suojeluun.

”Järkivihreäksi” taisi uusi ympäristöministerimmekin itsensä luonnehtia. Tähän vihreään järkeilyyn kuului ilmeisesti luoda ongelma, jollaista ei tiedetty olevan olemassakaan. Soidensuojeluohjelma on edennyt viime metreille kaikessa rauhassa ilman suuria intohimoja. Nyt ohjelman pysäyttämisen syyksi ilmoitettiin halu edistää vapaaehtoisia suojelutoimia ja välttää pakko-toimenpiteitä. Kun muistaa Naturaohjelman ja rantojensuojeluohjelman kuumimmat vaiheet, niin on melkein pakko kysyä, haluaako ministeri estää vai nimenomaan luoda vastakkainasetteluja. Luulenpa, ettei moni maanomistaja tätä ennen tajunnut, kuinka suuri periaatteellinen kysymys onkaan se teoreettinen mahdollisuus, että jokin - yleensä joutomaaksi luokiteltu - suolantti pakkosuojeltaisiin.

Ympäristöministerimme tapaiset, nuoret, kauniit naiset, joilla on äärimmäisen kovat sosiaaliset ja ympäristöasenteet, ovat ilmeisesti uusi tapa markkinoida liberalistista, yhteisestä hyvästä piittaamatonta yksilöllisyyttä. Jostakin kumman syystä tällaisten arvojen ajaminen tuntuu onnistuvan hyvin juuri taloudellisesti kovina aikoina, jolloin voisi päinvastoin luulla yhteisöllisyyden ja yhteisvastuun olevan kovassa kurssissa – jopa yhteisen luonnon vaalimisen.

Mutta se on luuloa se. Yksinäinen lupus suuntaa kiireesti vielä toistaiseksi säilyneelle karpalopaikalleen ja lupaa ärähtää ympäristöministerille, jos hän samoille apajille eksyy.

Yksinäinen Lupus

Itella Green

Pyydetään palauttamaan, jos vastaanottajaa ei tavoiteta.
KLYY-lehti / Pekka Tenhunen
Koivulahdentie 176 B
71210 Tuusjärvi

KLYY säästölinjalla

Tämä KLYY-lehti, kuten ainakin osa myös ensi vuonna julkaistavista, on tehty säästöbudjetilla.

Selityksenä on yhdistyksen tiukka rahatilanne. Välittömänä syynä säästötalkoisiin on tieto ensi vuonna tulevasta putkiremontista Kirkkokatu 35 taloyhtiössä, jossa yhdistyksen arkistotila sijaitsee.

Myös Kuopion kaupungin kiristynyt järjestötoiminnan avustuspolitiikka heijastuu KLYY:n toimintamahdollisuuksiin.

Jos haluat antaa panoksesi talkoisiin, on hyvä syy kaivaa esiin KLYY-lehden viime numero, jonka keskiaukeamalle oli printattu lomake vapaaehtoisesta tukimaksusta. Maksun voi toki suorittaa ilman lomakettakin KLYY:n tilille **FI85 4787 1020 0353 32**. Viestiksi "vapaaehtoinen tukimaksu" tai viitenumeroksi 301.

Pekka Tenhunen
yhdistyksen taloudenhoitaja

KLYY:n toimitiloissa
vegaanista ruokaa tarjoili
pop up-ravintola
Vihertuuli
ravintolapäivänä,
16.2.2014.

**Seuraava
ravintolapäivä on
15.11.**

Hae ravintoloita läheltäsi
osoitteesta:
www.restaurantday.org/fi